Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Факультет іноземної філології
Факультет історії і права

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали доповідей

IV Міжнародної науково-методичної конференції

24 березня 2023 р.

Частина І

Харків – 2023

Venher S.V.
GERMINATION RESEARCH OF THE CULTURAL PROBLEMS IN TRANSLATING FROM JAPANESE INTO UKRAINIAN - THROUGH ANALYSIS OF THE NOVEL KERITAI SENAKA 98

Ван А.Е.
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНА МОДЕЛЬ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКИХ ФІРМОНІМІВ КИТАЙСЬКОЮ МОВОЮ 101

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СХОДОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН

Takanori Aida
HOW DO LEARNERS IN JAPANCOPE WITH FOREIGN LANGUAGE ANXIETY BY THEMSELVES? 103

Takeshi Nunomura
CHALLENGES IN ACQUIRING JAPANESE PROSODY: RISING PITCH APPEARING AT THE BEGINNING OF PHRASES 106

Безверха В.Р.
ЦИФРОВІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНА ОСВІТНЯ РЕАЛІЯ 108

Білик В.А.
ІСТОРІЯ СТАРОДАВНЬОГО СХОДУ: НОВІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ 110

Бобровнікова Є.В.
HSK ЯК СУСПІЛЬНО-ОСВІТНЯ РЕАЛІЯ 113

Богун В.В.
ВИДИ ТА ТИПИ ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА ПОЧАТКОВОМУ ТА СЕРЕДНЬОМУ РІВНІ НАВЧАННЯ 115

Брижан А.Д.
ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ У НАВЧАННІ ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ 117

Борискова О.А.
СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ СТУДЕНТІВ СТАРШИХ КУРСІВНА ЗАНЯТТЯХ З КИТАЙСКОЇ МОВИ 120

Гложик К.А.
АСПЕКТНЕ НАВЧАННЯ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ 121

Завгородня О.С.
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ПЕРСЬКОГО АЛФАВІТУ 123

Лапа А.М.
МОЖЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО УРОКУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ 126

- Відсутність комунікативної практики: Аспектне навчання може не забезпечувати достатньої кількості практики у використанні мови в реальних комунікативних ситуаціях.
- Обмежений підхід: Аспектне навчання може бути обмеженим, оскільки воно фокусується на конкретних аспектах мови, а не на мові в цілому. Це може призвести до того, що студенти не отримують достатньої кількості знань про мову в цілому.

Китайська мова є унікальною за своєю структурою та відрізняється від європейських та українською тим, що для усного володіння цією мовою не обов'язково вміти читати та писати ієрогліфи, а писемна китайська не обов'зково вимагає знання усної вимови всіх ієрогліфів. Вивчення китайської мови через аспектне навчання, де кожна частина мови вивчається окремо, має свої переваги. Вивчення китайської мови через аспектне навчання дозволяє студентам зосередитися на кожній частині мови окремо, що поліпшує їхнє розуміння та використання китайської мови в цілому. Крім того, такий підхід дозволяє студентам працювати з окремими навичками, які можуть бути більш складними, та покращувати їх поступово.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борецька, Г. (2010). Сучасні технології формування англомовної компетенції говоріння в учнів основної і старшої школи. *Іноземні мови., 2*, 23–26. Літера ЛТД.
2. Бігіч, О., Бориско, Н., & Борецка Г. та ін. (2011). *Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції* (С. Ніколаєва, Ред.). Ленвіт.
3. Ружин, К. (2014). Особливості змісту і функціонування принципів інтегрованого та диференційованого підходів у навчанні іноземної мови. *Вісник Запорізького національного університету., 1*(22), 258–266.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ПЕРСЬКОГО АЛФАВІТУ

Завгородня Олена Сергіївна, викладач кафедри східних мов
Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди

Вивчення перської мови починається зі знайомства з перською писемністю і насамперед з перською абеткою. Для тих, хто тільки починає вивчення перської мови буде цікаво дізнатися, що перська писемність у її сучасному вигляді виникла на основі арабської писемності після завоювання перської імперії династії Сасанідів арабами в ході ісламських завоювань у VII столітті н.е. Розвиток арабської культури через поширення ісламу серед носіїв перської мови призвів до арабізації перської мови, що відобразилось на багатьох аспектах мови, в тому числі на писемності. Перші зразки перської

поезії, записані арабським шрифтом, з'являються у IX столітті. Так, замість пехлевійського письма поступово почала використовуватися арабська абетка або в'язь, що налічувала 28 літер, до якої приблизно з XII ст. було додано ще 4 літери, які представляли собою модифіковані варіанти існуючих літер, для позначення перських фонем, які були відсутні в арабській мові, а саме: پ - pe, چ - che, گ - gāf, ژ - zhe). Тож в сучасній перській мові 32 літери, які і складають перську абетку.

ا	ب	پ	ت	ث	ج	چ	ح
خ	د	ذ	ر	ز	ژ	س	ش
ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق
ک	گ	ل	م	ن	و	ه	ی

Перське письмо успадкувало особливі риси, притаманні арабському. Це *напрям письма* - справа наліво, *відсутність великих літер*, *консонантність* - відображення на письмі приголосних звуків і лише частини голосних звуків (для позначення решти голосних звуків факультативно використовуються діакритичні знаки), а також *курсивність* письма і як наслідок - наявність декількох графічних варіантів однієї літери залежно від положення в слові (ізольовано, на початку, в середині або в кінці). Останнє положення на перший погляд може здаватися ускладненням, що може викликати труднощі під час вивчення абетки та опанування письма, але навпаки, якщо подивитися на позиційні форми літер, то зрозуміло, що в основі всіх варіантів однієї літери міститься основний графічний елемент, який дозволяє відрізнити її від інших. Наприклад, літера ب - be має такі варіанти: ізольовано - ب , на початку - بـ , в середині - ـبـ і в кінці слова - ـب . Літера چ - che так само має основний елемент во всіх своїх позиційних варіантах: ізольовано - چ , на початку - چـ, в середині - ـچـ і в кінці слова - ـچ .

Більш того деякі форми літери співпадають, наприклад, для літери ا - alef співпадають форми ізольовано - ا та на початку слова - ا , в середині - ـا та в кінці слова - ـا. Лише три літери мають по 4 різні позиційні форми: літера ع - eyn: на початку - عـ, в середині - ـعـ і в кінці слова - ـع ; літера غ - qeyn: на початку - غـ, в середині - ـغـ і в кінці слова - ـغ та літера ه - hā-ye havvaz: на початку - هـ, в середині - ـهـ і в кінці слова - ـه. Ізольовані форми вказані в таблиці абетки і запам'ятовуються як основний варіант літери. І навпаки, всі чотири форми літер ط - tā і ظ - zā однакові, що суттєво спрощує запам'ятовування цих літер.

Треба зробити уточнення, що “з початку”, “в середині” і “в кінці” не завжди співпадає саме з початком, серединою або кінцем слова. Це твердження стосується наступного аспекту персько-арабською писемності - сполучення літер в слові. У зв'язку з цим літери перської абетки можна розділити на 2 групи відповідно до їхньої можливості з'єднуватися з попередніми і наступними літерами, тобто це стосується злитості написання слова. Не завжди можливо записати все слово разом, не відриваючи руки. Якщо в середині слова трапляється літера, після якої треба зробити розрив, то в такому випадку продовження слова слід почати писати з початкової форми літери. Така особливість арабсько-перського письма пов'язана лише з особливостями графіки, а не поділенням слова на склади, морфеми тощо. Тобто вивчення цього аспекту графіки не потребує поглиблених знань граматики і при систематизації не викликає труднощів.

Так, всі літери алфавіту можна розділити на дві групи відповідно до їхньої здатності писатися разом з іншими літерами: 1) літери, які можуть з'єднуватися з обох боків (25 літер), 2) з'єднуються тільки з попередньою літерою (7 літер: ا - د - ذ - ر - ز - ژ - و), тобто після них треба зробити розрив.

Отже, в початковій позиції й у середині використовуються малі або скорочені форми, які у більшості літер збігаються. Написання повної злитної форми наприкінці слова служить засобом прикраси письма.

При зовнішній схожості багато літер відрізняються одна від одної лише діакритичними знаками - крапками (від 1 до 3), які розташовуються під спільною графемою чи над нею (ب - پ - ت - ث чи ج - چ - ح - خ тощо) або похилою рисочкою (ک - گ), тобто формують групи літер, які мають однакові ознаки, що також спрощує вивчення перської абетки. Саме завдяки такій однорідності написання літер створюється естетичний ефект красивого декоративного письма, в якому вони пов'язуються в єдиний безперервний орнамент навіть у стандартному друкованому вигляді, не кажучи вже про декоративні види почерків, в яких літери дещо модифіковані для ще більшого посилення естетичного ефекту. Завдяки тому, що таким чином можна створювати стилізовані написи, персько-арабська каліграфія була зведена в ранг мистецтва в часи середньовіччя, і навіть в сучасному світі є послідовники цієї декоративно-художньої традиції.

В сучасних підручниках перської мови спостерігаються різні підходи до вивчення алфавіту. А.Рафії (2011) узагальнено повідомляє теоретичні аспекти, не забезпечуючи в достатній кількості практичних вправ для запам'ятовування позиційних особливостей усіх літер алфавіту (с.18-20). Т.Пурнамдаріан (2005) наводить групи літер, показуючи їхні позиційні форми без теоретичних пояснень та узагальнень, які могли б допомогти закріпити вивчений матеріал (с.3-27).

На наш погляд, необхідно використовувати інтегрований підхід до вивчення перського алфавіту, що дозволить прискорити та полегшити процес його запам'ятовування.

На початку потрібно провести ознайомчий екскурс в історію, повідомивши про основні відомості, склад перського алфавіту, діакритичні відзнаки літер, позиційні форми літер і особливості з'єднання літер у слові. Потім виділити групи літер, які подібні за написанням, тобто за своєю формою і за способами з'єднання з попередніми і наступними літерами.

На початковому етапі дуже важливо прописувати кожну літеру по рядку, щоб підготувати руку до письма і сформувати стійку навичку написання кожної літери, звертаючи увагу на її пропорції та правильне розташування на рядку.

Наступним етапом буде з'єднання літер в слові. Завдання треба розділити на два типи складності: спочатку пропонувати поєднати позиційні форми літер у слові, а наступним кроком - скласти слово з окремих літер, тобто закріпити використання їхніх позиційних варіантів.

Узагальненням буде повторення всього алфавіту за таблицею. А для кращого запам'ятовування літер в алфавітному порядку можна використовувати пісеньки про алфавіт.

Таким чином, правильна підготовка навчально-методичних матеріалів сприятиме ефективному вивченню перського алфавіту та дозволить засвоїти його за декілька занять, сформувавши при цьому міцну основу для подальшого вивчення перської мови.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Abdee Rafiee (2011). Colloquial Persian: The Complete Course for Beginners. New York: Routledge. 3rd. edition, 496 p.
2. Taqi Purnamdarian (2005). Persian for Foreign Learners: Elementary Course. Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 573 p.

МОЖЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО УРОКУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Лапа Арина Миколаївна, студентка 3-го курсу
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Науковий керівник: Н.С. Самойленко

Роль інформаційних технологій у навчальних закладах все більше зростає з впровадженням інтерактивних методів навчання, де з розвитком